Medicinska dijagnostika – JPA

1. Uvod

Projekat predstavlja sistem za realizaciju Medicinske dijagnostike koga čine podaci o simptomima, bolestima, pacijentima, njihovim dijagnozama i terapijama sa prepisanim lekovima. Dijagnoze se ne mogu kreirati dok se ne zavedu podaci o pacijentu, kao i simptomima i bolestima. Takođe terapije ne mogu postojati dok se ne uradi bar jedna dijagnoza nekom pacijentu i dokle god nema lekova za određenu terapiju.

Pravila nalažu da se jedan simptom može naći kod više bolesti, kao i da jedna bolest može imati više simptoma, pa iz tog razloga imamo međuentitet za simptome i bolesti.

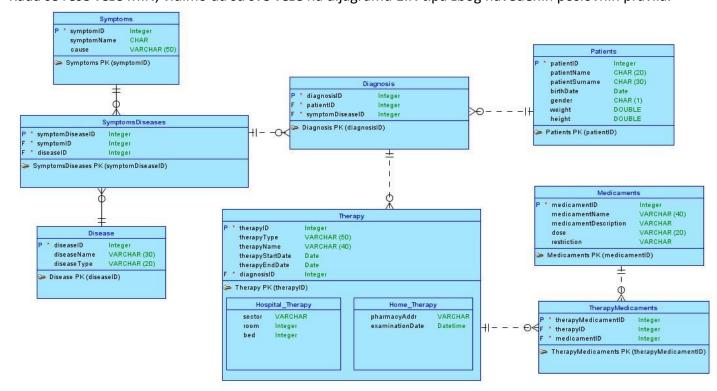
Takođe jedan pacijent može imati više dijagnoza i za jednu dijagnozu može se odrediti više terapija. Jedna terapija može uključiti više lekova, takođe se i jedan lek mođe uključiti u više terapija.

2. ERD Dijagram

Na dijagramu ispod prikazan je Entity-Relationship Diagram gde se može videti logički model sistema za Medicinsku dijagnostiku. Veza M:N između entiteta Bolesti - Simptoma, Terapija - Lekova je rešena uvođenjem međuentiteta kako bi vezu M:N transformisali u dve veze 1:N i M:1. Imamo prikaz generalizacije kod eniteta Terapija koja je generalizovana za podentitete Kućna terapija i Bolnička terapija. Ova generalizacija će biti rešena SINGLE_TABLE metodom gde su u fizičkom modelu svi podaci u jednoj tabeli. U logičkom kao i u OOP modelu imamo dve podklase koje nasleđuju osobine glavne apstraktne klase i sadrže samo svoje specijalne atribute.

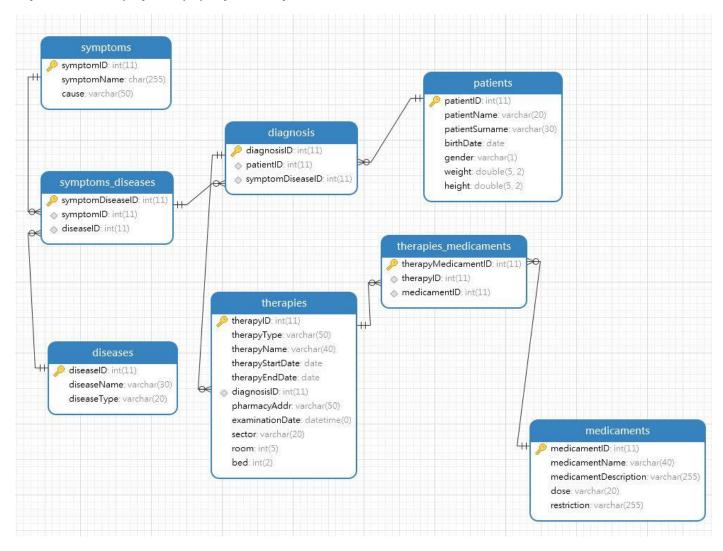
Mapiranje veza u entitetu Terapija je rešena u glavnom entitetu. A diskriminator za specijalizaciju će prema svojoj vrednosti odrediti kog je specijalnog tipa konkretna Terapija.

Kada se reše veze M:N, vidimo da su sve veze na dijagramu 1:N tipa zbog navedenih poslovnih pravila.

3. Fizički model

Na modelu ispod vidimo prikaz fizičkog modela baze gde su entiteti prevedeni u tabele i koji se ne razlikuje mnogo od logičkog modela. Jedina bitna razlika je što je generalizacija vezana za entitet Terapija rešena **SINGLE_TABLE** metodom gde imamo jednu tabelu u kojoj su **nullable** polja oba entiteta kao i DiscriminatorColumn – therapyType koji može imati vrednosti Hospital ili Home kako bi se znalo koja će dodatna polja biti popunjena a koja imati vrednost null.

Ispod je prikaz sadržaja sql skripte kojim se generiše fizički model baze podataka.

4. Podešavanje razvojnog okruženja

- DBMS koji se koristi je MySQL gde je kreirana šema medical_diagnosis i koja je povezana sa JPA projektom preko .jar biblioteke konektora **mysql-connector-java-8.0.18.jar.**
- Provajder je Eclipse koji je preuzet preko Maven-a i naveden je u persistence.xml fajlu pod tagom cprovider>org.eclipse.persistence.jpa.PersistenceProvider
- Za razvoj projekta se koristi IDEA IntelliJ 2020 okruženje.
- Potrebno je bilo setovati SDK za Java 14 verziju, kao i biblioteke potrebne za JPA poput javax.persistence, mysql-connector, org.eclipse.persistence.jpa i ostale. Takođe unutar src direktorijuma je bilo potrebno napraviti META-INF folder gde se nalazi persistence.xml kao JPA konfiguracuioni fajl. Takođe je bilo potrebno napraviti model folder sa svim definisanim klasama kao JPA entitetima i ui folder gde se nalazi glavna upravljačka klasa sa kojom se može vršiti interakcija preko konzole.

5. Klase sa relacijama i persistence.xml fajl

Persistence.xml fajl je prikazan ispod sa definisanim provajderom, klasama i jdbc paramaterima.

```
<?xml version="1.0" encoding="UTF-8"?>
cpersistence version="2.0"
    xmlns="http://java.sun.com/xml/ns/persistence"
    xmlns:xsi="http://java.sun.com/xml/ns/persistence"
    xsi:schemalocation="http://java.sun.com/xml/ns/persistence
http://java.sun.com/xml/ns/persistence/persistence
http://java.sun.com/xml/ns/persistence/persistence_2.0.xsd">
cpersistence-unit name="medical_diagnosis" transaction-type="RESOURCE_LOCAL">
cprovider>org.edipse.persistence.jap.PersistenceProvider

class>model. Symptom

class>model. Symptom

class>model. Medicament

class>model. Hedicament

class>model. Hedicament

class>model. TherapyHedicament

class>model. TherapyHedicament

class>model. TherapyHedicament

class>model. HospitalTherapy

class>

class>model. HospitalTherapy

class-model. HospitalTherapy

class-model. HospitalTherapy

class-model. HospitalTherapy

class-model. HospitalTherapy

class>

class-m
```

Prikaz klase Pacijent je ispod. Ona je definisana kao JPA perzistentan entitet i povezana je sa tabelom patients. Takođe vidimo nekoliko Named upita definisanih iznad klase.

Svaka klasa kao enitet mora da implementira interfejs Serializable jer se u Entity Manager vrši serijalizacija entiteta kako bi se čuvale instance. Za id entiteta smo stavili da je GenerationType. IDENTITY što znači da korisitimo AUTO_INCREMENT mehanizam generisanja vrednosti primarnog ključa. Tako je i za sve ostale entitete definisano.

Prikaz klase Disease koja takođe sadrži jedan Named upit i sve ostalo je na isti način definisano. Takođe imamo i mapiranu relaciju 1:N sa međuentitetom symptomsDiseases koja kao atribut ima HashSet strukturu podataka za brz pristup.

```
package model;

comport java.persistence.*;
import java.io.Serializable;
import java.uiil.Hashset;
comport java.uiil.Hashset
```

Prikaz **Therapy** klase koja je apstraktna i generalizacija za klase HomeTherapy i HospitalTherapy. Strategija generalizacije je **SINGLE_TABLE** i korisit se therapyType kao diskriminatorska kolona. Takođe tabela ima vezu N:1 sa Dijagnozama jer se više terapija može naći u jendoj dijagnozi. S druge strane ima vezu 1:N sa međuentitetom sa medikamentima jer se više lekova može koristiti za jednu terapiju i zato se ovde takođe koristi HashSet **therapyMedicament** objekata.

Prikaz HomeTherapy kao podklase Therapy koju i nasleđuje za vrednost Home diskriminatorske kolone. Dodata su nova polja na sve nasleđene podatke, međutim nasleđenim podacima se mora pristupati preko gettera jer su privatnog tipa podaci.

Ispod je prikaz glavne klase unutar ui foldera. Kreirali smo EntityManagerFactory preko koga smo kreirali EntityManager pomoću kog upravljamo transakcijama, pravimo upite, upravljamo radom entiteta...

Ispod toga je definicija pravljenja nekoliko vrsta upita kao što su Plain Query, TypedQuery, NamedQuery.

Na slici ispod vidimo prikaz joše nekoliko načina kreiranja upita. Najbolji način i najlakši za debagovanje i održavanje Criteria API Query gde imamo 2 primera. Na kraju je prikazan i jedan složeniji upit sa INNER JOIN, WHERE uslovima i ORDER BY sortiranjem za entitete Pacijenti i Dijagnoze.

```
// CriteriaBuler cb = em.getCriteriaBulder();
System.out.printIn("NaBous are the results of Criteria API Quaries which retrieves specific patients:");
System.out.printIn("NaBous are the results of Criteria API Quaries which retrieves specific patients:");
CriteriaDurer(Moject conteriaDurer).from(Redicament.class);
System.out.printIn("NaBous call Empiricaments:");
CriteriaDurer(Moject selecti = criteriaDureryLiseRed(from1);
TypedDurery(Object selecti = criteriaDureryLiseRed(from1);
TypedDurery(Object selecti = criteriaDureryLiseRed(from1);
TypedDurery(Object selecti = criteriaDureryLiseRed(from1);
TypedDurery(Object selecti = criteriaDureryLiseRed(from2);
System.out.printIn(Mojectament) os;
System.out.printIn(Mojectament) os;
System.out.printIn("NaBous are the results of the complex Queries with joins/hor);
TypedDurery(Object Select) = criteriaDureryLiseRed(from2);
System.out.printIn("NaBous are the results of the complex Queries with joins/hor);
TypedDurery(Object TypedDurery = em.creatObjecry(Select1);
ListObject Demanages = TypedDurery_OptRedUltist();

System.out.printIn("NaBous are the results of the complex Queries with joins/hor);
TypedDurery(Object Selecti = criteriaDurery(Select1);
ListObject Demanages = TypedDurery_OptRedUltist();

System.out.printIn("NaBous are the results of the complex Queries with joins/hor);
TypedDurery(Object SelectioniaDurery = em.creatObjecry(criteriaDurery);
TypedDurery(Object SelectioniaDurery) = em.creatObjecry(criteriaDurery);
System.out.printIn("NaBous are the results of the complex Queries with joins/hor);
System.out.printIn("SelectioniaDurery) = em.creatObjecry(criteriaDurery);
System.out.printIn("SelectioniaDurery) = em.creatObjecry(criteriaDurery);
System.out.printIn("SelectioniaDurery);
System.out.printIn("SelectioniaDurery);
System.out.printIn("SelectioniaDurery);
System.out.printIn("SelectioniaDurery);
System.out.printIn("SelectioniaDurery);
System.out.printIn("SelectioniaDurery);
System.out.printIn("SelectioniaDurery);
System.out.printIn("SelectioniaDurery);
Sy
```

6. Prikaz konzole i baze

Prikaz rezultata svih pacijenata običnog upita.

```
Below is the result of Plain query which retrieves all patients:

Patient{patientID=1, patientName='Toma', patientSurname='Joksimovic', birthDate=1997-09-13, gender=M, weight=90.0, height=186.0}

Patient{patientID=2, patientName='Mirko', patientSurname='Mirkovic', birthDate=1995-10-23, gender=M, weight=84.0, height=187.0}

Patient{patientID=3, patientName='Ana', patientSurname='Dinkic', birthDate=1999-03-12, gender=F, weight=69.0, height=174.0}

Patient{patientID=4, patientName='Marija', patientSurname='Stankovic', birthDate=1983-08-30, gender=F, weight=71.0, height=180.0}
```

Prikaz rezultata svih simptoma koji počinju sa "Bol" nazivom za Typed upit.

```
Below is the result of Typed Query which retrieves all sypmtoms which name starts with 'Bol' (pain):
Symptom{symptomID=2, symptomName='Bol u glavi', cause='Preveliko izlaganje suncu'}
Symptom{symptomID=3, symptomName='Bol u grlu', cause='Konzumacija hladne hrane i pica'}
```

Prikaz rezultata bolesti tipa Stomačnog oboljenja korišćenjem Named upita.

Below is the result of Named Query which retrieves all diseases which type is Stomach: Disease{diseaseID=3, diseaseName='Stomacni virus', diseaseType='Stomacno'}

Prikaz rezultata kolekcije Named upita.

```
Patients older than 1998-04-24:
PatientSolder than 1998-04-24:
```

Prikaz nekoliko rezultata primenom Criteria API Query objektom CriteriaBuilder.

```
Below are the results of Criteria API Queries which retrieves specific patients:

Select all medicaments:

Medicament{medicamentID=1, medicamentName='Kafetin', medicamentDescription='Deluje protiv bola u glavi', dose='1*250mg na dan', restriction='Ne mesati sa alkoholom'}

Medicament{medicamentID=2, medicamentName='Probiotik', medicamentDescription='Deluje protiv bola u stomaku', dose='3*kapsula na dan', restriction='Ne konzumirati na prazan stomak'}

Medicament{medicamentID=3, medicamentName='Strepsils', medicamentDescription='Ublazava bol u grlu', dose='2 tablete na dan', restriction='Ne kozumirati na prazan stomak'}

Medicament{medicamentID=4, medicamentName='Caj od zalfije', medicamentDescription='Za upalu grla, groznicu, stomacne tegobe', dose='4-5 solji na dan', restriction='Ne konzumirati pred spavanje'}

Medicament{medicamentID=5, medicamentName='Hemomicin', medicamentDescription='Za virusne infkecije', dose='1*500mg na dan*6', restriction='Ne konzumirati na prazan stomak i sa alkoholom'}

Select all therapies ordered by therapyStartDate descending:

HospitalTherapy{therapyID=2, therapyName='Inhalacija', therapyStartDate=2020-06-20, therapyEndDate=2020-06-29, diagnosisID=5, sector='5', room=2, bed=9}

HomeTherapy{therapyID=1, therapyName='Lecenje prehlade', therapyStartDate=2020-06-11, therapyEndDate=2020-06-26, diagnosisID=1, examinationDate=2020-06-24 15:57:31.0, pharmacyAddr='Masarikova 10'}
```

Prikaz složenog upita korišćenjem INNER JOIN metoda spajanja entiteta Patient i Diagnose.

```
Below are the results of the complex queries with joins:

Patient{patientID=4, patientName='Marija', patientSurname='Stankovic', birthDate=1983-08-30, gender=F, weight=71.0, height=180.0}
Patients diagnoses:
Diagnose{diagnosisID=3, patientID=4, symptomDisease=5}

Patient{patientID=3, patientName='Ana', patientSurname='Dinkic', birthDate=1999-03-12, gender=F, weight=69.0, height=174.0}
Patients diagnoses:
Diagnose{diagnosisID=5, patientID=3, symptomDisease=4}
Diagnose{diagnosisID=2, patientID=3, symptomDisease=2}
```

Prikaz nekoliko tabela u bazi podataka:

Terapije

	therapyID	therapyType	therapyName	therapyStartDate	therapyEndDate	diagnosisID	pharmacyAddr	examinationDate	sector	room	bed
Þ	1	Home	Lecenje prehlade	2020-06-11	2020-06-26	1	Masarikova 10	2020-06-24 15:57:31		(Null)	(Null)
	2	Hospital	Inhalacija	2020-06-20	2020-06-29	5	(Null)	(Null)	5	2	9

Pacijenti

patientID	•	patientName	patientSurname	birthDate	gender	weight	height
•	- 1	Toma	Joksimovic	1997-09-13	M	90	186
	2	Mirko	Mirkovic	1995-10-23	M	84	187
	3	Ana	Dinkic	1999-03-12	F	69	174
	4	Marija	Stankovic	1983-08-30	F	71	180

Dijagnoze

	diagnosisID	patientID	symptomDiseaseID
١	1	1	1
	2	3	2
	3	4	5
	4	2	3
	5	3	4

Medikamenti

				* *- i		
	medicamentID		medicamentName	medicamentDescription	dose	restriction
•	1 Kafetin		Kafetin	Deluje protiv bola u glavi	1*250mg na dan	Ne mesati sa alkoholom
		2	Probiotik	Deluje protiv bola u stomaku	3*kapsula na dan	Ne konzumirati na prazan stomak
		3	Strepsils	Ublazava bol u grlu	2 tablete na dan	Ne kozumirati na prazan stomak
			Caj od zalfije	Za upalu grla, groznicu, stomacne tegobe	4-5 solji na dan	Ne konzumirati pred spavanje
		5	Hemomicin	Za virusne infkecije	1*500mg na dan*6	Ne konzumirati na prazan stomak i sa alkoholom

7. Zaključak

Ograničenja projekta su potrebno ekspertsko znanje kako bi se eventualno kreirao Ekspertski sistem ili implementirali algoritmi Mašinskog učenja na osnovu velikog broja raznovrsnih uzoraka (za koje bi bila potrebna velika količina različitih slučajeva) kako bi se donela dobra i što preciznija dijagnoza na osnovu simptoma pacijenta i odredila što efikasnija terapija.

Dodatno tehničko ograničenje je nepostajanje mogućnosti da se sistem implementira kao distribuiran koji bi radio u realnom vremenu i kao višenitna aplikacija koja komunicira sa udaljenim serverima. Za takav slučaj je potrebno bolje organizovati aplikaciju po Mikroservisnoj arhitekturi i slojevitije organizovati podatke sa interakciju sa bazom sa jasnim DAO i DTO fajlovima, kao i da kod bude lako održiv i da aplikacija može biti skalabilna.

8. Literatura

- Materijali sa predavanja/vežbi iz predmeta Praktikum Napredno Softversko Inženjerstvo 2020
- https://www.baeldung.com/jpa-join-types
- https://thorben-janssen.com/jpql/
- https://stackoverflow.com/